

Голас Радзімы

ВЫДААНЕ БЕЛАРУСКАГА
ТАВАРЫСТВА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СВЯЗЯХ
З СУАЯЧЫНІКАМІ
ЗА РУБЯЖОМ

№ 19 (1077) Май 1969 г.

Год выдання 14-ы

Цана 2 кап.

На Выстаўцы дасягненняў народнай гаспадаркі СССР адкрыўся
вясенне-летні сезон 1969 года. 74 павільёны і шматлікія пля-
цоўкі з экспанатамі сустракаюць гасцей з усіх куткоў нашай
Радзімы і замежных краін.

НА ЗДЫМКАХ:

Раніцай ля галоўнага ўваходу на ВДНГ.

Новая сельскагаспадарчая тэхніка на стэндах ВДНГ.

Брыгадзір саўгаса «Зейтун» [Армянская ССР] Аганесян ГАРЭ-
ПІН расказвае навучэнцам маскоўскага прафтэхвучылішча аб
прымяненні трактара «Беларусь» у сельскай гаспадарцы сваёй
рэспублікі. **Фота Д. ЧАРНОВА.**

НА СУСВЕТНЫ АГЛЯД

У якіх міжнародных выстаўках і кірмашах 1969 года прымае
ўдзел Беларусь і што на іх дэманструе? Як ацэньваюць дзела-
выя колы замежных краін прадукцыю беларускай маркі!

На гэтыя пытанні рэдакцыя газеты «Голас Радзімы» адказвае
ўпаўнаважаны Міністэрства знешняга гандлю СССР пры Саве-
це Міністраў БССР Павел НЕСКАРОМНЫ.

У Савецкім Саюзе, у тым ліку і ў нас у Беларусі, надаецца вялікая ўвага як выстаўкам і кірмашам, праводзімым за граніцай, так і арганізацыі міжнародных і нацыянальных выставак на тэрыторыі нашай краіны. Гэта датычыць не толькі выставак і кірмашоў усеагульнага, універсальнага характару, але і такіх, якія носяць спецыялізаваны характар. Колькасць іх узрасла з году ў год, цікавасць да іх арганізацыі няспынна павялічваецца, гэта пацвярджае ўсё большае кола краін і фірм — удзельніц міжнародных аглядаў.

Сёлета прадпрыемствы Беларускай ССР пакажуць свае вырабы больш чым на 20 міжнародных выстаўках і кірмашах. Прадукцыя станкабудавання, электроннага машынабудавання і прыборабудавання рэспублікі ўжо дэманстравалася ў Лейпцыгу (ГДР) на Міжнародным веснавым кірмашы, які

праводзіўся 2—11 сакавіка 1969 года.

У цэнтры ўвагі наведвальнікаў тут аказалася навінка Мінскага завода аўтаматычных ліній — высокапрадукцыйная тэхналагічная лінія АМ274Э, якая складаецца з 12 аграгатных станкоў, прызначаных для прадпрыемстваў аўтамабільнай прамысловасці. Гэта лінія ўдасконала Залатога медалю кірмашу. На той жа выстаўцы Залатым медалем адзначана і прадукцыя Мінскага канструктарскага бюро дакладнага электроннага машынабудавання: устаноўка для ультрагукавой зваркі дробных вывадаў паўправядніковых прыбораў і расстравава фотакамера, прызначаная для вырабу фоташаблонаў, неабходных у вытворчасці паўправядніковых прыбораў і схем.

Цікавымі экспанатамі на радзе міжнародных выставак за граніцай і ў Савецкім Саюзе

будуць прадстаўлены прыборабудавальніцкія і радыётэхнічныя прадпрыемствы рэспублікі. Завод імя Арджанікідзе прадэманструе сваю апошняю мадэль універсальнай электронна-вылічальнай машыны «Мінск-32», якая вызначаецца вялікай ёмістасцю аператыўнай памяці (да 65 536 37-разрадных слоў), многапраграмнасцю работы і магчымасцю выкарыстання яе ў сістэме некалькіх аднародных электронна-вылічальных машын. Механічны завод імя Вавілава пакажа за рубяжом новы фотаапарат «Сілуэт-Рэпід-Аўто». Гэта — першы ў свеце двухпраграмны аўтаматычны фотаапарат, створаны на базе апошніх дасягненняў у сусветнай вытворчасці фотаапаратуры. Ён сам выбірае экспазіцыю і не дазваляе сапсаваць здымак, калі святла мала ці многа. Дзве аўтаматычныя праграмы апарата — «пейзажная» і «спартыўная» — пазбаўляюць ад неабходнасці ўстанаўліваць вытрымку і дыяфрагму і ў той жа час прадстаўляюць магчымасць імгненна змяніць від здымкі. Новы сіласаўборачны камбайн СК-1,8 «Віхор» на выстаўцы адправіць Гомельскі завод сельскагаспадарчых машын. Мінскі гадзіннікавы завод

будзе прадстаўлены апошняй мадэллю жаночых гадзіннікаў калібры 18 міліметраў з цэнтральнай секунднай стрэлкай і супрацьударным прыстасаваннем.

На міжнароднай выстаўцы «Аўтаматызацыя-69», якая адкрылася ў Маскве 14 мая, Беларуская прамысловасць і навукова-даследчыя цэнтры шырока прадстаўлены вырабамі кібернетыкі, электратэхнічнай, электроннай і іншых галін прамысловасці.

Вельмі цікавай аб'ячае быць міжнародная выстаўка ў горадзе Маскве «Абутак-69». Фабрыкі Беларусі будуць тут дэманстраваць навішчыя мадэлі жаночага, мужчынскага і рабочага абутку, абутковую фурнітуру, а таксама шматлікія скургалантарэйныя вырабы.

Прадпрыемствы Беларусі актыўна ўдзельнічаюць ва ўсіх апошніх сусветных выстаўках, якія адыгрываюць прыкметную ролю ў распаўсюджанні вынікаў чалавечай дзейнасці сярод народаў свету і стымулююць усеагульны сацыяльны прагрэс.

У раздзелах павільёна Савецкага Саюза вырабы, зробленыя ў Беларусі, будуць прадстаўлены таксама на Сусветнай

выстаўцы «ЭКСПО-70», якая будзе праводзіцца ў перыяд з 15 сакавіка па 13 верасня 1970 года ў маляўнічых ваколіцах японскага горада Асака.

Галоўнай мэтай экспазіцыі Савецкага Саюза на «ЭКСПО-70», з'яўляецца найбольш поўны паказ дасягненняў многанациональнай савецкай дзяржавы, нашага сацыялістычнага ладу, які забяспечвае хуткае і ўсебаковае развіццё велізарнай тэрыторыі краіны ў інтэрэсах усіх савецкіх народаў. Будуць шырока паказаны жыццё, праца і быт нашых людзей, гарманічнае развіццё асобы пры сацыялізме і, зразумела, прадэманстраваны дасягненні народнай гаспадаркі СССР у розных галінах. Таму зусім не выпадкова Беларуская ССР, якой цяпер ёсць што паказаць і ёсць што расказаць аб сваіх поспехах, будзе прадстаўлена і на выстаўцы «ЭКСПО-70».

Дзесяткі прадпрыемстваў нашай рэспублікі ўжо рыхтуюць да адпраўкі на Сусветную выстаўку свае экспанаты. У ліку іх будзе многа навінак розных, галоўным чынам найбольш дынамічных і прагрэсіўных галін прамысловасці.

На заре рабочего движения, в 1846 году, тогда, когда в мире еще не прозвучал набат «Коммунистического манифеста», когда капитализм еще был на подъеме и буржуа разных стран грызлись между собой, стараясь урвать кусок пожирнее, не задумываясь о своем конце, были сказаны эти слова: «Только пролетарии способны уничтожить национальную обособленность, только пробуждающийся пролетариат может установить братство между различными нациями».

Эти слова принадлежали Фридриху Энгельсу, который вместе с Карлом Марксом закладывал основы интернациональной сплоченности рабочего класса во имя новой истории человечества.

Теперь мы знаем, как долг и труден был путь к воплощению идей Маркса и Энгельса в жизнь. Для этого понадобились десятилетия неустанный и бескомпромиссной борьбы известных и безымянных героев рабочего класса, тысячи кровавых боев на баррикадах и в гражданских войнах, беззаветный труд пламенных коммунистов, зажигавших сердца угнетенных и сплотивших армию пролетариев.

Гений Ленина поднял знамя марксизма, указав путь к победе. Октябрь был торжеством ленинских идей, триумфом рабочего класса, поставившего себе задачу освободить человечество от эксплуатации. Ленин звал рабочий класс, свершившему социалистическую революцию, делать «максимум осуществимого в одной стране для развития, поддержки, пробуждения революции во всех странах».

На протяжении всей истории Советского государства наш народ был верен завету Ленина. Он выполнял свой интернациональный долг, зная, что в каждой точке земного шара у него есть братья и единомышленники, также самоотверженно выполняющие этот долг. Результаты совместной борьбы ныне видны всем. В мире существует, развивается и крепнет социалистическое сотрудничество народов. И сегодня мы говорим: мировая социалистическая система — это торжество великого дела Октября, историческое завоевание международного рабочего класса.

Сотрудничество социалистических стран многогранно и всеобъемлюще. Соединенными усилиями они охраняют свои завоевания, развивают свою культуру, строят экономическую базу для дальнейшего движения вперед.

В канун майского праздника в Москве состоялась сессия Совета Экономической Взаимопомощи — первой в истории международной организации социалистических государств. Сессия происходила с участием руководителей коммунистических и рабочих партий и глав правительств стран, входящих в СЭВ. Символично, что это событие произошло накануне 1 Мая — праздника солидарности, праздника человека тру-

да. Встреча в Москве — это деловая встреча, посвященная задачам развития и совершенствования сотрудничества социалистических стран.

Мировая социалистическая система основана на прочном экономическом фундаменте. Этот фундамент создан в короткий срок благодаря преимуществам социалистического строя и братскому сотрудничеству наших народов. К 1949 году, когда начал действовать СЭВ, страны-участницы только что ликвидировали последствия войны, развязанной фашизмом. С тех пор пройден огромный путь. С 1950 по 1968 год промышленная продукция стран СЭВ выросла почти в шесть раз. Это в два с лишним раза превышает рост промышленной продукции развитых капиталистических стран. Поистине есть цифры, которые красноречивее слов!

Каждому человеку в социалистическом содружестве известно, как помогают строить новую жизнь братское сотрудничество и товарищеская взаимопомощь. Советский рабочий управляет станком, сделанным в ГДР, а рабочий Германской Демократической Республики обрабатывает нефть из Советского Союза. СССР и Чехословакия помогли болгарам построить комбинат, чтобы увеличить производство меди, Чехословакия получает советскую руду, Венгрия приходит на помощь Румынии, развивающей производство соды, ученые социалистических стран совместно решают научную проблему — всего не перечислить. И экономисты согласовывают планы, чтобы усилия каждой страны были полезны всем. А жизнь идет вперед, встают новые задачи и требуют, чтобы это сотрудничество становилось все крепче.

Социалистические страны, объединенные политически и экономически, руководимые общими благородными целями, каждая в отдельности и все вместе укрепляют позиции социализма на мировой арене. Вокруг социалистических стран по-прежнему беснуется империализм. Он еще не оставил надежд подорвать наше братство, расколоть единство наших народов. Он стремится пролезть в каждую щелочку, надеясь на несбыточное. Но сколько раз уже рушились надежды врагов социализма!

Сессия Совета Экономической Взаимопомощи с участием руководителей коммунистических и рабочих партий и глав правительств восьми стран решила задачи дальнейшего экономического и научно-технического сотрудничества социалистических государств. Но ее международное значение гораздо шире. Укрепление социалистического содружества — это вклад в борьбу за мир, против империализма, за национальное и социальное освобождение народов.

В этой борьбе социалистическое содружество было и остается ведущей силой.

А. СЕРБИН.

ДЕКАДА САВЕЦКІХ РЭСПУБЛІК У БЕЛЬГІІ

У Бельгіі адбылася дэкада «Дні чатырох савецкіх рэспублік» — Беларусі, Латвіі, Казахстана і Таджыкістана. Яна праводзілася па ініцыятыве Таварыства бельгійска-савецкай дружбы.

У зале «Ньютан» у Бруселі была арганізавана вялікая выстаўка твораў народных умельцаў: кераміка, графіка, дыяна. Фатаграфіі расказалі аб жыцці, працы і дасягненнях жыхароў гэтых рэспублік. Бельгійская грамадская азнаёмлялася таксама з мастацтвам ансамбля «Ліесма» (Латвія), народных артыстаў БССР Т. Шымно, І. Савельевай, В. Міронава, танцавальных калектываў Казахстана і Таджыкістана.

Жыхары бельгійскай сталіцы з вялікай цікавасцю аднесліся да дэкады «Дні чатырох савецкіх рэспублік».

Дзяўчаты з Мінскага швейнага аб'яднання імя Крупскай. Злева направа — Лідзія ПЕРАПЧАЕВА, Валянціна ПЯТРОВА і Вера АДЗЯРЫХА. Фота К. ЯКУБОВІЧА.

СУВЕНІРЫ ДЛЯ «ЭКСПО-70»

Менш года засталася да адкрыцця ў японскім горадзе Асака Сусветнай выстаўкі «ЭКСПО-70». У павільёне СССР наведвальнікі атрымаюць магчымасць пазнаёміцца з дасягненнямі нашай народнай гаспадаркі, навукі і тэхнікі, культуры. Госці выстаўкі змогуць таксама набыць савецкія сувеніры — традыцыйныя матрошкі, дымкаўскую цацку, вырабы з дрэва і крышталю.

Усесаюзная кантора «Новэксарт» заключыла пагадненне аб іх рэалізацыі з буйной японскай гандлёвай фірмай «Чоры».

— Нашы сувеніры, — сказаў на прэс-канферэнцыі дырэктар «Новэксарту» В. Ждан, — дапамогуць наведвальнікам выстаўкі, японскім і зарубажным, склаціць ўяўленне аб яркім самабытным мастацтве народаў Савецкага Саюза.

— Дзве дэлегацыі фірмы, — працягваў расказа дырэктар «Чоры» Ічыза Ахара, — пабывалі ў многіх рэспубліках нашай краіны. Мы закупілі не толькі сувеніры, але і гадзіннікі, бурштын і іншыя падарункавыя вырабы на суму ў два мільёны долараў. Буйнейшыя ўнівермагі Японіі і магазіны на выстаўцы змогуць прапанаваць іх пакупнікам.

ЮБІЛЕЙ ЗАВОДА

Яшчэ ішла Вялікая Айчынная вайна, калі ўрад прыняў рашэнне аб стварэнні ў Гомелі завода па рамонт матораў і вытворчасці запасных частак. Абсталяваўся завод у паўразбураных памяшканнях былой машынатрактарнай станцыі і 25 гадоў таму назад стаў выпускаць першую прадукцыю.

Праз пятнаццаць год завод пачаў спецыялізавацца на вытворчасці трактарных пусковых рухавікоў. Цяпер гомельскія пусковыя рухавікі і рэдуктары ідуць на Мінск і Харкаўскі трактарныя заводы, прадпрыемствы «Саюзсельгастэхнікі», у многія зарубажныя краі-

ны. У 30 кіламетрах на ўсход ад Мінска, побач з маскоўскай аўтастрадай, узняўся высокі курган.

Вясна. У блакітнай смузе грукоўць трактары, узводзяцца дамы. Нават не верыцца, што чвэрць стагоддзя назад тут прастрэльваўся кожны метр. У памяць аб тых, хто прынес свабоду беларускай зямлі ў незабы-

ны. Усяго завод выпусціў каля 825 тысяч трактарных пусковых рухавікоў.

АРШАНСКАМУ ТЭЛЕГРАФУ—100 ГОД

Работнікі Аршанскага вузла сувязі ўрачыста адзначылі стогадовы юбілей свайго тэлеграфа. У 1869 годзе тут упершыню была ўстаноўлена прамая тэлеграфная сувязь з Сяно і Магілёвам.

Начальнік гарадскога вузла сувязі заслужаны сувязіст Беларусі Н. Манькоўскі ў гутарцы з карэспандэнтам БЕЛТА расказаў: — Нашы тэлеграфісты ганарацца тым, што іх старэйшым таварышам неаднаразова даводзілася выконваць адказныя і ганаровыя даручэнні. У хуткім часе пасля Кастрычніка ў 1917 годзе яны прынялі тэлеграму ад Уладзіміра Ільіча Леніна, якую ён прыслаў на імя камісара станцыі Орша. У ёй правадыр рэвалюцыі выказаў удзячнасць за дакладны пропуск вагонаў у Германію для аказання дапамогі рускім ваеннапалонным. Цяпер на вузле сувязі 45 тэлеграфных апаратаў. Акрамя таго, 30 тэлеграфнаў устаноўлены непасрэдна на прадпрыемствах і ва ўстановах горада.

АўТАМАБІЛЬ ДЛЯ ЛЕСА-НАРЫХТОУШЧЫКАЎ

На Мінскім аўтазаводзе выпушчана першая прамысловая партыя лесавазных аўтамабіляў МАЗ-509. Гэтыя машыны валодаюць павышанай праходнасцю. Яны маюць спецыяльнае абсталяванне для перавозкі драўніны. Усе аперацыі па збору, укладцы, а затым роспуску прычэпа вадзіцель выконвае з кабіны. За адзін рэйс лесавоз можа перавезці да 25 кубаметраў драўніны.

Серыйная вытворчасць аўтамабіляў МАЗ-509, створаных па заказу работнікаў лесной прамысловасці, пачнецца ў другой палове гэтага года.

СТАН-МАЛЮТКА

Незвычайны пракатны стан створаны ў лабараторыі электронікі Акадэміі навук БССР.

ным 1944 годзе, узводзіцца курган Вечнай славы. На вяршыні збудавання будуць устаноўлены чатыры гіганцкія адпаліраваныя штыкі.

НА ЗДЫМКУ: узвядзенне кургана Вечнай славы на месцы разгрому гітлераўскай групіроўкі арміі «Цэнтр» пад Мінскам.

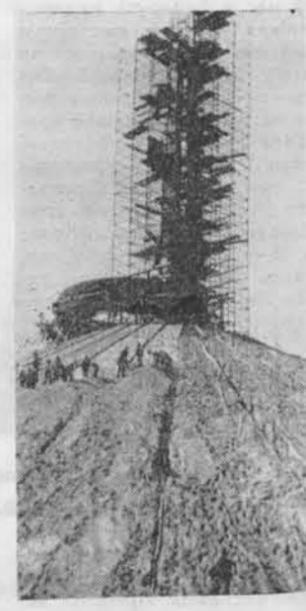
Фота М. АМЕЛЬЧАНКІ.

Разам з матарам стан важыць менш пяці кілаграмаў. Гэта дзеючая ўстаноўка для атрымання найтанчэйшых стужак з тугаплаўкіх металаў. Дрот, што пракатваецца валькамі мікрастана, у дзесяць разоў, а стужачкі, якія яны выдаюць, у 50 разоў танейшыя за чалавечы валас. Работа на агрегаце вядзецца пры дапамозе мікраскопа, які павялічвае ў сто разоў. Для малюткі створана спецыяльная турбіна, пры дапамозе якой ніці стужачак любой даўжыні наматваюцца на барабан. Арыгінальны стан знойдзе прымяненне ў дакладным прыборабудаванні.

БЕЛАРУСКІ ВЕЧАР У ОСЛА

У Осла адбыўся сход таварыства «Нарвегія — СССР». З дакладам аб дасягненнях Беларусі за пяцьдзесят год Савецкай улады, аб ролі Ул. І. Леніна і ленинскай нацыянальнай палітыкі ў гісторыі беларускага народа выступіў лектар Саюза савецкіх таварыстваў дружбы і культурных сувязей з зарубажнымі краінамі дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта В. Навіцкі.

Прысутныя з вялікай увагай выслухалі паведамленне савецкага гасця. У слове ў адказ старшыня сталічнага аддзялення таварыства «Нарвегія — СССР» Андрэс Рогстад падкрэсліў вялікую ролю правадыра сусветнага пралетарыяту Ул. І. Леніна ў справе станаўлення нацыянальнасцей Савецкага Саюза. Ён заявіў, што сталічная арганізацыя таварыства «Нарвегія — СССР» рыхтуецца дастойна адзначыць стогадовы юбілей з дня нараджэння Ул. І. Леніна.

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ
ПО-БЕЛОРУССКИ

Уполномоченный Министрства внешней торговли СССР при Совете Министров БССР П. Нескоромный в статье «НА СУСВЕТНЫ АГЛЯД» (1 стр.) рассказывает, в каких международных выставках и ярмарках 1969 года примет участие Белоруссия и что на них будет демонстрировать. Белорусские предприятия покажут свои изделия более чем на двадцати международных выставках и ярмарках. В Лейпциге

(ГДР), например, уже демонстрировалась продукция станкостроения, электронного машиностроения и приборостроения. На международной выставке в Москве «Автоматизация-69» белорусская промышленность и научно-исследовательские центры широко представили изделия кибернетики, электротехнической, электронной и других отраслей промышленности. Белоруссия примет участие и в «ЭКСПО-70».

Зося Будник заболела. Сельский фельдшер давал ей порошки, делал уколы, но ничего не помогало. Поэтому было решено отвезти женщину в Барановичскую районную больницу. Но и там, осмотрев больную, врачи сказали, что болезнь очень серьезная и нужно ехать в Минск. Утром прилетел самолет, и уже через несколько часов Зосе была оказана квалифицированная медицинская помощь. Это был специальный рейс санитарного самолета, государству он стоил 80 рублей, но больная не заплатила ничего. За сложные операции, лекарства, досмотр

и питание в больнице Зося Будник также не заплатила ни копейки. Наоборот, за те дни, что не работала, она получила больничный лист и по месту работы ей выплатили определенную сумму денег («КАЛІ ЧАЛАВЕК ЗАХВАРЭУ», 3 стр.).

Журнал «Совет Лайф», который издается в Вашингтоне, опубликовал статью Председателя Президиума Верховного Совета БССР Сергея Притыцкого «Белоруссия за 50 лет». Редакция журнала и сам Сергей Осипович получили большое количество писем, в которых говорилось, что статья была весьма полезной и дала возможность простым американцам лучше узнать белорусский народ и историю возникновения Белорусской республики. Но один из отщепенцев, которые теперь подвизаются на Западе, назвавший себя белорусом, написал в редакцию злобное анонимное письмо, в котором выразил свое недовольство статьей. Больше всего его возмущает

то, что автор ничего не сказал о «раде БНР», той самой, которая когда-то просила кайзера Вильгельма помочь белорусским буржуазным националистам вырвать из рук народа власть, данную ему Великим Октябрем, о той раде, которая умоляла Гитлера скорее идти на Восток, а затем верой и правдой помогала ему насаждать «новый порядок» («ПАСЛЯ ВЫСТУПЛЕННЯ У «СОВЕТ-ЛАЙФ», 4 стр.).

«РАДАСНАЯ ПЕСНЯ ЖЫЦЦЯ» (6 стр.) — так называется зарисовка о молодом витебском художнике Феликсе Гумене, акварели которого не раз привлекали внимание любителей искусства на республиканских и всесоюзных выставках. Откровенная влюбленность в натуру, сочные, искристые краски, умение изумляться простым, казалось бы, вещам, способность художника по своему осмыслить увиденное — все это делает радостной каждую новую встречу с работами Гумена.

На 7 стр. под заголовком «АНТИФАШЫСТЫ ІДУЦЬ У БОЙ» мы продолжаем печатать воспоминания бывшего командира одной из боевых групп комитета «Свободная Германия» И. Бейдина. Он рассказывает о действиях немецких антифашистов в марте — апреле 1944 года в Ленинградской области.

1918 год. Первый год существования Советской власти. Жизнь ставила перед людьми множество проблем, которые не всегда можно было решить на местах. Так было и в Копальцах, жители которых никак не могли решить, строить ли им церковь или же школу. Молодежь хотела учиться, а старики давали церковь. Деревня разделилась на два лагеря. Вот и решили крестьяне послать ходоков в Москву к Ленину, посоветоваться с ним. Выбрали представителей от обеих сторон. Ленин внимательно выслушал ходоков и посоветовал строить школу. Об этом говорится в рассказе Василия Хомченко «ХАДАКІ», который напечатан на 8 стр.

КАЛІ ЧАЛАВЕК ЗАХВАРЭУ...

Вечарам Зосі стала зусім дрэнна. Ні парашкі, ні ўколы не данамагалі.

— Трэба везці ў бальніцу, — сказала фельчарыца Данута Самшэвіч, — і не адкладна.

— Вось табе і на, — махнуў у роспачы рукой Мікола, муж Зосі. — А калі ўрача сюды выклікаць? Я ж тут адзін застаюся з чатырма малымі дзецьмі.

— Падумай пра тое, што дзеці зусім могуць застацца сіротамі, — жорстка сказала фельчарыца.

Мікола пачаў збірацца. Бацька Зосі прывёў каня. Паклаў у сані саломы. Зосю, захутаную ў кашук, асцярожна вынеслі на руках. Яна ўсё старалася павярнуць галаву, зірнуць на дзяцей. Неадчэпная думка свідравала галаву: «А што, калі ніколі больш іх не ўбачу?»

— Нічога, не хвалюся, — супакойваў бацька, — Урачы ў раёне добрыя, вылечаць. А даімчым хутка. Не за сотню ж вёрст.

Палазы мякка слізгалі па вытантаным снезе. Зося ляжала на маладзік. Потым стала думаць аб тым, што мужу будзе цяжка наглядзець за дзецьмі, упраўляцца з гаспадаркай. Так і не паспела папрасіць суседку, каб тая дапамагла, а сёння нават засталася не прыгатаваным абед. Ляжаць ёй было ўтульна, мароз зусім не адчуваўся, і нават боль кудысьці адступіў. Але варта было крыху паварушыцца, і ён адразу напамінаў аб сабе.

У Баранавіцкую раённую бальніцу прыехалі ноччу. Два ўрачы, мужчына і жанчына, доўга аглядалі Зосю, распыталі, абменьваліся думкамі. З іх размовы яна зразумела адно: такую хворобу, як у яе, тут не вылечаць. Трэба ў Минск. І хоць урачы абнадзейвалі яе, ад гэтай асаблівай увагі Зосі здалася, што і яны непакояцца. Відаць, і сапраўды справы яе дрэнныя...

Раніцай прыляцеў самалёт. Санітары, грузнычы ў снезе, унеслі наслікі ў самалёт. Потым закруціўся ад прапелера снежны пыл, і крылатая машына імкліва ўзнялася ў паветра, везучы Зосю Буднік насустрач выратаванню.

Чый гэты быў самалёт? Хто яго прыслаў?

Вось што мне раскажаў камандзір лётнага падраздзялення рэспубліканскай санітарнай авіяцыі Ігар Папоў:

— Той рэйс выконваў наш пілот Канстанцін Замасцянін, вопытны лётчык. У санітарнай авіяцыі ён налятаў каля пяці тысяч гадзін, а гэта значыць — выратаваў сотні людзей. Нас жа выклікаюць, як правіла, у самых неадкладных выпадках, калі лёс чалавека вырашаюць гадзіны і нават мінуты. Шмат палётаў выпадае рабіць у складаных метэаралагічных умовах, як, напрыклад, той спецыяльны рэйс у Баранавічы, калі з-за туману была вельмі дрэнная бачнасць. Але такая ў нас служба.

Вядома, спецыяльныя рэйсы абыходзяцца не танна. Палёт Замасцяніна, аб якім ідзе размова, каштаваў 80 рублёў. Бываюць рэйсы і даражэй, адзін лётны час верталёта К-18, да прыкладу, каштуе 70 рублёў. У сярэднім жа кошт вылету санітарных машын па нашаму падраздзяленню складае ў месяц 8—9 тысяч рублёў. Ці варта гаварыць, што ні хворыя, ні іх сваякі не плоцяць у такіх выпадках ні капейкі. Усе расходы нясе дзяржава.

Дыягназ, пастаўлены баранавіцкімі ўрачамі, — вострая нырочная недастатковасць — нічога не сказаў бы Зосі, нават калі б яна тады яго і пачула. Але для чалавека, які разбіраецца ў медыцыне, гэтыя словы маглі прагучаць як смяротны прыгавор. Яшчэ нядаўна ў такіх выпадках паміралі ўсе захварэўшыя. Усе сто працэнтаў. Калі нечакана адказваюць ныркі, гэтыя здзіўляючыя фільтры, створаныя прыродай, арганізм непазбежна атручваецца шкоднымі солямі. І толькі нядаўна медыцына навучылася змагацца з гэтай страшэннай хваробай. На дапамогу ўрачам прыйшоў створаны вучонымі і інжынерамі апарат — штучная нырка. Адна такая ўстаноўка дзейнічае ў Мінскай абласной бальніцы. І толькі там хворай маглі аказаць дапамогу.

Расказаць аб тым, як ішла барацьба за жыццё Зосі Буднік, можна было б шмат.

Нават вопытныя спецыялісты спачатку лічылі яе становішча безнадзейным. Два разы рабілі ёй аперацыю з мудрагелістай назвай «генадзіяліз», у час якой атручаная кроў гадзінамі перапампоўвалася і ачышчалася ў складанай сістэме фільтраў. Прымуслі адступіць смерць людзі ў белых халатах, іх майстэрства, іх клапацілівыя рукі.

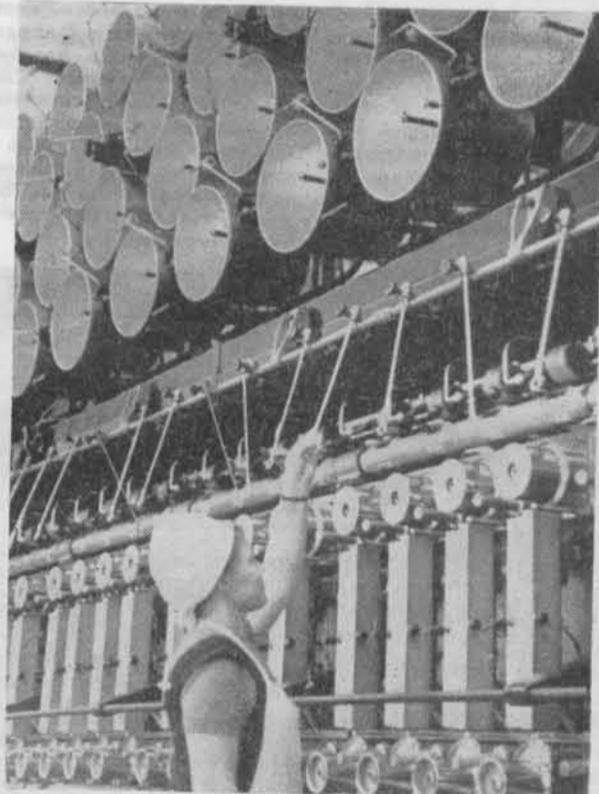
Самая сардэчная, самая вялікая ўдзячнасць — вось адзіная плата, якую атрымалі гэтыя людзі ад сваёй пацыенткі.

Урач Нэла Палівода, якая лячыла хворую, сказала:

— Даступнае кожнаму бясплатнае медыцынскае абслугоўванне ў нашай краіне даўно стала звычайным і нікога не здзіўляе. Але далёка не ўсе ўяўляюць, колькі гэта каштуе дзяржаве. Прывяду некалькі лічбаў. Амаль трохмесячнае знаходжанне Зосі Буднік у нашай бальніцы каштавала больш чатырохсот рублёў — сюды ўваходзяць выдаткі на медыкаменты, догляд, харчы. Але, увогуле, гэтая лічба павінна быць значна большай, калі ўлічваць высокую цану унікальнай апаратуры аддзялення штучнай ныркі. Яна каштуе каля 70 тысяч рублёў. Дадам яшчэ, што наш гадавы бюджэт перавышае мільён рублёў, што кошт будынкаў, абсталявання, інвентару бальніцы складае каля двух з палавінай мільёнаў рублёў. А размова ж ідзе пра звычайную медыцынскую ўстанову, якіх у рэспубліцы нямала.

У заключэнне нашага расказу пра Зосю Буднік трэба сказаць, што савецкія людзі не толькі атрымліваюць бясплатную медыцынскую дапамогу, але дзяржава яшчэ і сама аплачвае ім дні хваробы. Пасля канчатковага выздараўлення Зося Буднік атрымала бальнічны ліст, і па месцы работы ёй выплацілі адпаведную суму грошай. Такім чынам, яе працяглая хвароба амаль не медала якой-небудзь уплыву на дабрабыт сям'і. На месцы Зосі Буднік мог аказацца вучоны, артыст, інжынер, школьнік — адносіны да хворага былі б такія ж самыя.

Г. УЛАДЗІМІРАЎ.

Зінаіда ШАУЦОВА працуе круцільшчыцай на Магілёўскім камбінаце сінтэтычнага валакна.
Фота В. ДУБІНКІ.

ГОСЦІ АГАТЫ АЎДЗЕЕВАЙ

У Агаты Аўдзевай, пенсіянеркі саўгаса «Арэса», госці. Яна склікала родных і суседзяў да сябе на пачастунак: у мясцовую бальніцу прыехала працаваць урачом яе дачка Марыя.

Прыехалі з Чавус і Глуска тры сыны: Рыгор, Максім і Лявон, прыйшлі сыны Іван і Антось, што жывуць у гэтай жа вёсцы. Шасцёра дзяцей выгадавала Агата Аўдзева, усе выйшлі на сваю дарогу.

...У 1942 годзе ў час блакады немцы схапілі яе мужа партызана Міхаіла Аўдзева. Катавалі, дапытвалі, дзе партызанскі атрад. Ні слова не сказаў мужны народны мсцівец. Яго жывым спалілі ў агні. Цудам удалося тады вырвацца з блакады сям'і Аўдзеваў. У вёсцы замест хат іх чакалі папалішчы.

Але прайшло некалькі год, і калгас дапамог удаве набыць дом. Выраслі дзеці. Сёння старэйшы сын Іван працуе настаўнікам у мясцовай школе, Антось пасля дзесяці годкі застаўся ў саўгаса. Рыгор, Максім і Лявон атрымалі дыпламы ўрачоў. І вось зараз пасля заканчэння медыцынскага інстытута вярнулася ў вёску Марыя.

Ул. СМОЛЯР.

Акцябрскі раён.

ДЗЕНЬ ТУРЫЗМУ ГДР

У сувязі з Днём турызму ГДР у Беларусі ў Беларуска-таварыстве дружбы і культурнай сувязі з зарубежнымі краінамі адбылася прэс-канферэнцыя для работнікаў друку, радыё і тэлебачання. У ёй прынялі таксама ўдзел прадстаўнікі калектываў прадпрыемстваў, дзе ёсць аддзяленні савецкіх таварыстваў дружбы з ГДР, работнікі раду міністэрстваў,

устаноў і ведамстваў, маладзёжных арганізацый.

Першы саветнік пасольства ГДР у СССР Э. Райнхард уручыў дырэктару Інстытута тэхнічнай кібернетыкі АН БССР, члену-карэспандэнту АН БССР Г. Гаранскаму залаты знак Таварыства германа-савецкай дружбы за заслугі ва ўмацаванні дружбы паміж савецкімі і нямецкімі народамі.

ПАСЛЯ ВЫСТУПЛЕННЯ ў «СОВ'ЕТ ЛАЙФ»...

Часопіс «Сов'ет Лайф», які выходзіць у Вашынгтоне, надрукаваў артыкул Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Сяргея Прытыцкага «Беларусь за 50 год». Артыкул з цікавасцю прачыталі амерыканскія чытачы. Рэдакцыя часопіса і Сяргей Осіпавіч асабіста атрымалі шмат пісем.

«Паважаны пан Прэзідэнт!

Чытаючы з вялікай увагай часопіс «Сов'ет Лайф», — піша Вірджынія Леслі з Каліфорніі, — я асабліва зацікавілася Вашым артыкулам, у якім паказана гісторыя народа і ўзнікненне Беларускай рэспублікі. Артыкул зрабіў на мяне вялікае ўражанне».

Амерыканцам, піша далей Леслі, вельмі цяжка ва ўсёй глыбіні зразумець і ацаніць поспехі краіны Саветаў за мінулыя 50 год, але «не глядзячы ні на што мы, амерыканцы, захапляемся народамі Савецкай Расіі».

Так піша амерыканка, якой хочацца, каб у імя міру і дружбы нашы народы зблізіліся.

А вось пісьмо ў рэдакцыю «Сов'ет Лайф» «беларуса», які жыве ў тых жа Злучаных Штатах Амерыкі. Ён таксама прачытаў артыкул у «Сов'ет Лайф», але яго не радуе поспехі Беларускага народа ў дзяржаўным, гаспадарчым і культурным будаўніцтве.

«Я рашыў напісаць вам гэта

*) Поўнаасцю пісьмо Леслі змяшчаем ніжэй.

пісьмо ад імя тысячы беларусаў», — чытаем у пачатку пісьма. І зразумела, адразу хочацца даведацца, хто ж гэты «я». Але ў канцы пісьма няма прозвішча аўтара. Узнікае пытанне: чаму чалавек, які рашыў напісаць «ад імя тысячы беларусаў», не рашыўся назваць свайго імя? Хіба там, у Злучаных Штатах Амерыкі, дзе ён жыве, яго пацягнуць да адказнасці за хлусню і паклёп на Савецкую краіну? З так званым «Новым рускім словам» аж капае антысавецкі бруд. І ўсё ж газетка выходзіць у Нью-Йорку, а яе рэдактару Вайнбауму, хоць не раз быў злоўлены за руку, нічога не сталася.

Не цяжка здагадацца, што не кары за хлусню баяўся аўтар гэтага пісьма. Ён не рашыўся назваць свайго прозвішча, бо яно, відаць, заплямлена супрацоўніцтвам з гітлераўскімі акупантамі. І тады хто паверыць, што ён выступае ад імя «тысячы беларусаў»? Куды зручней гаўкнучы з падваротні і свавацца ў будку.

Але вернемся да зместу пісьма. Аўтару яго вельмі не спадабалася тое месца ў артыкуле Сяргея Прытыцкага, дзе ён гаворыць аб станаўленні Савецкай улады ў Беларусі, якую вітаў і падтрымліваў народ.

«І сапраўды, — піша аўтар ананімкі, — праграму бальшавікоў падтрымала выключна большасць насельніцтва, гэта значыць «чырвоных рускіх».

Усіх беларусаў, якія адстаялі Савецкую ўладу ў гады

грамадзянскай вайны і замежнай інтэрвенцыі, вялі барацьбу за вызваленне Заходняй Беларусі ад гнёту польскіх памешчыкаў і капіталістаў, змагаліся ў гады мінулай вайны ў радах Савецкай Арміі, у партызанах і падполлі супраць гітлераўскіх акупантаў, ананімшчык называе «чырвонымі рускімі». А вось тых адшчапенцаў, якія лізалі боты ўсім захопнікам, што прыходзілі знявольць наш народ, ананімшчык лічыць сапраўднымі патрыётамі, шчырымі беларусамі.

Што шчырыя, то шчырыя. Ужо больш шчыра, як яны служылі гітлераўскім катам, і нельга. І цяпер у адсутнасці «шчырасці» іх не лапракнеш.

Але больш за ўсё абурыва ананімшчыка тое, што Сяргей Прытыцкі ў сваім артыкуле не палічыў патрэбным нават успомніць пра адшчапенцаў, якія выступаюць ад імя «тысячы беларусаў» і нават ад усяго народа.

«Чаму пан Прытыцкі не ўспомніў нічога пра БНР?» — абурэецца ананімшчык.

А ім, адшчапенцам, вельмі хацелася б, каб з шырокай трыбуны, якой з'яўляецца «Сов'ет Лайф», амерыканскі чытач даведаўся, што існавала ў Беларусі нейкая рада БНР. Хай сабе ў тым артыкуле і было б тое, што рада некалі маліла кайзера Вільгельма, каб яго вялікасць пры дапамозе штыкоў дапамог ім вырваць з рук народа ўладу, якую дала яму Вялікая Кастрычніцкая

рэвалюцыя, і ўстанавіць уладу буржуазіі пад аховай тых жа штыкоў яго вялікасці кайзера Вільгельма. Хай бы сабе было і тое, што, апынуўшыся за мяжой, рада БНР маліла Гітлера, каб фюрэр хутчэй ішоў на Усход, і прапанавала яму свае паслугі. Хай сабе было б усё, што, зрэшты, было, але каб аўтар артыкула нагадаў аб іх існаванні.

Гэтая хваравітая прага бебурнацаў да сусветнай папулярнасці нагадвае аднаго чэхаўскага героя, які вельмі ўзрадаваўся, калі ўбачыў у газеце паведамленне аб тым, што ён трапіў пад рамізіна. «Пропечаталі!» — ускрыкнуў чэхаўскі герой. Цяпер яго будзе ведаць уся Расія.

Бебурнацы даўно пераканаліся, што працоўная беларуская эміграцыя іх ненавідзіць як здраднікаў Радзімы. Таму свае «зборкі» праводзяць не на беларускай, а на англійскай мове, каб весткі аб БНР прасачыліся ў патрэбныя колы і прыдалі адшчапенцам нейкую палітычную вагу. У Манрэалі ў час сусветнай выстаўкі рада БНР высціла аб'яву ў англійскай газеце і антысавецкая лістоўка таксама была на англійскай мове. Вельмі ж хацелася бебурнацам, каб амерыканцы і канадцы не паверылі ў тое, што яны бачылі сваімі вачыма на выстаўцы.

Але лістоўкі, кінутыя ў нагоў адшчапенцам Акулам, трапілі ў сметнік. Зрэшты, як і тая рада, якая даўно ўжо знаходзіцца на сметніку гісторыі.

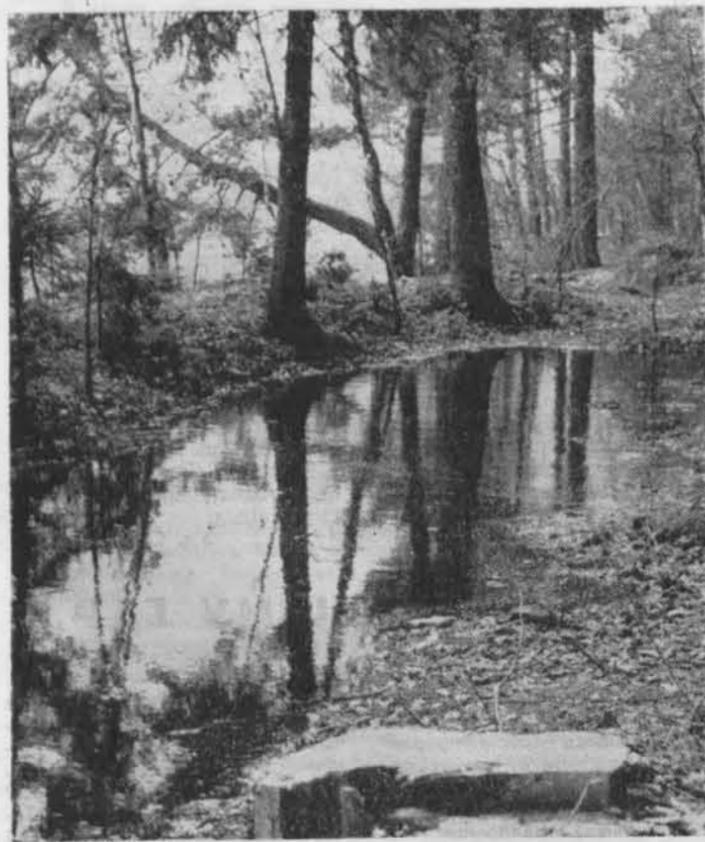
Піянеры і камсамольцы сярдняй школы № 1 Брэста шукаюць сваякоў тых, хто загінуў у баях за Брэст і пахаваны на ваенных могілках паблізу крэпасці-героя. З дапамогай ваенкамата школьнікам удалося звязацца з многімі людзьмі, якія да гэтага нічога не ведалі аб сваіх загінуўшых бацьках і сынах. У школу прыходзяць дзесяткі пісьмаў з падзякамі. **НА ЗДЫМКУ:** школьніцы (злева направа) Галя КАТЛОУСКАЯ і Валя САХАРУК ля магілы невядомага воіна.

Фота В. ГЕРМАНА.

Транскантынентальны тэлефон

Наладка ўзмацняльнага пункта транскантынентальнай тэлефоннай лініі «Азія—Заходняя Еўропа» пачалася ў Находцы. У гэтых работах удзельнічаюць спецыялісты СССР, Даніі і ФРГ. Адначасова правяраецца кабель на участках ад Находкі да Масквы і ад Находкі да японскага горада Наоцу.

Гэта тэлефонная лінія зв'язвае Японію з краінамі Еўропы і будзе адной з буйнейшых у свеце. Яе агульная працягласць перавышае 13 тысяч кіламетраў. Больш за 800 кіламетраў кабеля пракладзена па дне Японскага мора.

Вясна ў Налібоцкай пушчы.

Фотаэцюд А. ПЕРАХОДА.

ЖИЗНЬ

РАЗРЕШАЕТ

РАЗНОГЛАСИЯ

«Как известно, в мировом коммунистическом движении за последнее время возникли разногласия и полемика по ряду вопросов. В чем суть этих разногласий?» — спрашивает наш земляк А. КРИВИЦКИЙ из Австралии. На этот вопрос отвечает кандидат юридических наук В. КЛЯГИН.

В основе этих разногласий лежат прежде всего различия конкретных условий, определяющих тактику, формы и методы борьбы партий за общие цели, неодинаковая ответственность отдельных партий за решение тех или иных международных проблем.

Становление на путь со-

циализма стран с разным экономическим и социальным уровнем создало основу для разного толкования путей решения конкретных вопросов социалистического строительства и других проблем современности.

Однако при этом необходимо подчеркнуть, что возникшие разногласия между

отдельными компартиями по тем или иным вопросам не имеют корней в социальном строе социалистических государств, а носят прежде всего субъективный характер.

Компартия Советского Союза и другие братские партии, понимая всю опасность подрыва единства мирового коммунистического движения, предприняли реальные шаги для ликвидации возникших разногласий и сплочения всех коммунистических партий на основе совместно выработанных программных документов — Де-

СВЕЖЕЕ

ДЫХАНИЕ РОДИНЫ

Мне выпало счастье присутствовать на премьере Государственного ансамбля танца БССР во Дворце изящных искусств в Шарлеруа. Несмотря на то, что концерт состоялся в рабочий день (во вторник), зал был переполнен. Присутствовали городские власти и все видные люди города и окрестностей. Публика провожала каждый номер бурными аплодисментами.

Все были очарованы мастерством и тонкостью исполнения, прекрасными костюмами, молодостью и красотой артистов. «Белорусский балет» (так здесь называют ансамбль) принес в наш город свежее дыхание моей Родины, аромат ее лесов и полей, пленил сердца зрителей удивительными мелодиями и танцами.

Несмотря на занятость и усталость, артисты ансамбля откликнулись на наше приглашение очень сердечно и пришли в клуб ССГ, где мы организовали для них встречу с членами нашего Союза и Общества бельгийско-советской дружбы. Они были растроганы, увидев здесь, вдали от родной земли, выставку, посвященную юбилею Белоруссии. Мы преподнесли дорогим гостям цветы и сувениры.

Все местные газеты очень тепло отозвались о концертах ансамбля. Но об этом лучше расскажут вырезки, которые я прилагаю.

Бельгия.

Мария ГОРОХ-ГОНЬЯ.

Большая европейская премьеры-белорусский балет в Шарлеруа

Множество народу собралось во вторник вечером во Дворце изящных искусств, чтобы приветствовать танцовщиков Национального ансамбля Белоруссии. Эта труппа, насчитывающая 70 участников, является одной из лучших в СССР.

В программе этого грациозного представления — уверенные, быстрые, ритмические, порывистые, чарующие белорусские танцы. В первом отделении зрители смогли по достоинству оценить танцы «Юбилейный», «Лукавый дедушка», «Русские картинки» и другие. Особо хочется отметить соло на цимбалах...

После антракта концерт продолжили «Кадриль» и «Белорусская рапсодия». Гром аплодисментов вызвал «Казачок». То бурные и ослепительные, то медленные и грустные, танцы ансамбля слились в один волнующий спектакль.

Созданный всего десять лет назад, ансамбль сумел подняться на уровень лучших танцевальных трупп.

«Ле раппель».

Шарлеруа был первой европейской пристанью, где после

путешествия по Сирии и Ливану дал представление приглашенный Обществом бельгийско-советской дружбы Национальный танцевальный ансамбль Белоруссии, свежесть исполнения и талантливость которого кажутся нам отличительными его чертами.

Принято считать, что все фольклорные спектакли напоминают друг друга, но в данном случае это совсем не так. Труппа, которой мы аплодировали во вторник вечером, поражает утонченной хореографией, так же как темпом и виртуозностью в плане техническом.

Пышные, сверкающие всеми красками костюмы, совершенное владение мастерством, великолепный оркестр — все это содействует успеху спектакля, то романтического, то бесконечно веселого.

Следующие одна за другой шестнадцать композиций позволяют через посредство пламенного исполнения артистов понять свежую, непосредственную, иногда чуть наивную душу народа, в прошлом сельскохозяйственного, для которого работа на земле и отдых после этой работы стали тра-

диционными мотивами искусства.

Я имею в виду, в частности, такие произведения, как «Бычки», танец одновременно акробатический, шуточный и поэтический, напоминающий игры пастушков былых времен, «Русские картинки», воспевающие грацию девушек и силу пахарей, и еще восхитительный «Ленок», показывающий сбор урожая и гордость выращивших его людей...

Сопровождаемые прекрасным оркестром под управлением В. И. Богодайко, исполнители соперничают друг с другом в элегантности, темпе, физической силе и чувстве юмора, которым пересыпан каждый из этих безукоризненных номеров.

Отметим особо среди солистов изысканную Светлану Вуячич и ее элегантного партнера Бориса Эйдельмана, которые были бы так же на месте в любом классическом хореографическом коллективе, как и в фольклорном ансамбле...

Благодарим труппу за блестящий вечер.

Мари-Анжели ЛИКСОН.
«Ля нувель газетт».

Помнік Уладзіміру Ільічу ЛЕНІНУ ў Крамлі.

ПОД КРЫЛОМ—ЭВЕРЕСТ

Наша страна первой создала реактивный пассажирский самолет для небольших грунтовых аэродромов. Советский «ЯК-40» с успехом летает на местных линиях Аэрофлота. О возможности приобретения этого самолета запрашивают «Авиаэкспорт» авиационные компании различных стран.

— За несколько последних месяцев, — говорит Герой Советского Союза летчик Валентин Мухин, — наша небольшая машина облетела чуть ли не полмира. Побывала в Европе, Африке, Азии. И всюду вызвала всеобщее восхищение.

— Каким было последнее международное турне «ЯК-40»?

— Мы только что вернулись из демонстрационного полета в Индию, Бирму и Непал. Не могу сказать, что для экипажа это была «легкая прогулка». Перелеты по незнакомым трассам порой совершались почти на предельную дальность.

— Чем объясняется повышенный интерес к «ЯК-40» за рубежом?

— «ЯК-40» производит подлинную техническую революцию на местных авиалиниях. Скорость и комфорт реактивной машины он совмещает с отличными взлетно-посадочными характеристиками: длина его разбега и пробега не превышает 340—360 метров. Самолет круто уходит в небо с земли и так же круто снижается.

Мухин достает пухлую папку с газетными вырезками, протягивает одну из них:

— Вот что писала не так давно о «ЯК-40» газета «Пакистан таймс», когда мы были в Карачи: «Волнующая демонстрация советского самолета... Без пассажиров «ЯК-40» кружил в воздухе, пикировал, поднимался под большими углами, и было такое впечатление, как будто это реактивный истребитель! По размерам «ЯК-40» почти равен самолетам фирмы «Фоккер», но по

своим характеристикам он превосходит самолеты «Фоккер», которым требуется для взлета 1 100 метров, в три раза больше, чем нужно «ЯК-40»...

— «Фоккер Ф-27», построенные в Голландии, — вступает в разговор руководитель демонстрационных полетов «ЯК-40» за рубежом Керим Бекирбаев, — мы не раз встречали в странах Азии. Эти турбовинтовые машины во многом уступают нашему «ЯК-40». И в скорости, и в потолке полета, и в запасе прочности. Авиаторы Непала убедились в этом, любясь над Большими Гималаями с борта «ЯК-40» вершины Эвереста.

— Интересный был полет, — улыбается Мухин. — От столицы Непала Катманду до Эвереста я вел 33-местный «ЯК-40» меньше получаса.

— Чтобы увидеть Эверест с борта самолета, — вспоминает Бекирбаев, — богатый турист платит в Непале за авиабилет двести долларов. Самолеты, которые возят туристов к Эвересту, никогда не подлетают к нему так близко, как это можно сделать на «ЯК-40».

...Наша беседа проходила на борту «ЯК-40», стоявшего у здания Центрального аэровокзала Москвы на Ленинградском проспекте. Снаружи этот «ЯК-40» ничем не отличается от своих собратьев: три двигателя в хвостовой части фюзеляжа, встроенный в нее входной трап. А вот внутри машины — элегантный восьмиместный салон, где есть диван, рабочий стол, кресла, телефоны и магнитофоны, холодильник, вместительные багажники.

— Этот вариант машины, — поясняет Бекирбаев, — вызывает большой интерес у иностранных фирм — покупателей. Все летавшие на «ЯК-40» за рубежом отмечали, что воздушное путешествие на его борту приятно, комфортно и доставляет удовольствие.

К. РАСПЕВИН.

Государственный ансамбль танца БССР исполняет «Белорусскую рапсодию».

Анатолий ШАУНЯ

ВЯСНОВЫ МАТЫЎ

Недзе лясы і палеткі
Бачаць пра сцюжы сны,
А ў нас на праспекце кветкі—
Сінія вочы вясны.
А ў нас па асфальце чыстым
Праз горад бягуць напраткі
Вясёлыя і ўрачыстыя
Сонцам набітыя грузавікі.

Крычаць вераб'і-гарэзы:
Кожны нечаму рад.
І пахнуць чаромхай, бэзам
Краяныя вусны дзяўчат.
І сэрца трывожна б'ецца,
Поўнае светлых надзей.
Кажуць, вясною квецца
Шчасце для ўсіх людзей.

Генадзь ДЗМІТРЫЕЎ

Салдату пасцель не мулкая —
Заплюшчыў вочы —
і раптам
Крочыш знаёмымі вулкамі,
Фарсіш пілоткай ля хатаў.
Вітае пёўнямі вёска,
Хаціны ўсміхаюцца вокнамі,
І здзіўлена бабы вокхаюць:
— Сын Антаніны з войска!
І грукае сэрца няроўна,

Як радасна і трывожна
Перад радзімым парогам
Пыл абтрасаў дарожам.
Ад пацалункаў пяшчотных
Матчыны слёзы сохнуць,
І на маршчыністых шчоках
Усмешка ўсходзіць сонцам.
А над усім над гэтым,
Нібы агеньчыкі ноччу,
Успыхнулі раптам з партрэта
Равесніка-бацькі вочы.

РАДАСНАЯ ПЕСНЯ ЖЫЦЦЯ

На адной з рэспубліканскіх выставак гледачы спыніліся ля акварэлі: высокія дамы новабудоўляў, якія ўздзімаюцца ў неба, а над імі — асляпляльнае, заліваючае ўсё навокал агністым святлом сонца. «Наваполацк» — так называўся ліст. І яшчэ акварэль: імкліва, выгнуўшыся, быццам лук, імчыцца срабрыстае шасэ, імчыцца паміж зараных палёў, пад светлым высокім небам. Няма ні фігур, ні машын, але адчуваеш рух і радасць ад гэтага руху, ад тугага цёплага ветру, які б'е ў твар... «Дарога ў Наваполацк»...

...Вялізны кавун, разрэзаны вострым бліскучым нажом, чырвоныя яблыкі, мядова-сонечныя ігрушы, ружовае беларускае сала — усё гэта перапаўняе нацюрморты, дражніць зямной, «рэчавай» прыгажосцю.

Гутарка ідзе пра акварэлі Фелікса Гумена, маладога віцебскага мастака. Выпускнік мастацка-графічнага факультэта Віцебскага педінстытута, пазней выкладчык гэтага ж факультэта, ён добра вядомы не толькі віцеблянам. Нярэдка яго работы экспануюцца на рэспубліканскіх і ўсесаюзных выстаўках. Аматыры выяўленчага мастацтва пазнаюць

арыгінальны стыль Гумена, яго сакавітыя, іскрыстыя фарбы, буйства і багацце дароў зямлі, сонца, зеляніны, яго песенныя пейзажы і звонкія нацюрморты.

...Фелікс раскладвае акварэлі на падлозе сваёй утульнай кватэры ў адным з новых дамоў Віцебска. Работ многа, і яны імгненна змяняюць адна адну: пышныя сныны флоксаў, пяшчотныя, прамытыя веснавым дажджом бярозкі, ружовае вулчак Рыгі, залатыя купалы Кіеўска-Пячэрскай лаўры...

Адкрытая ўлюбёнасць у натуру, якую ён піша, уменне здзіўіцца простым прадметам і з'явам, рэчам звычайным і малазначным, здольнасць мастака ўбачыць і па-свойму асэнсаваць убачанае трыкметна выдзяляюць Фелікса Гумена, робяць сустрэчу з яго акварэлямі радаснай.

І не здзіўна, што ў нечым — вельмі істотным — адчуваеш уплыў маладога дваццацівасьмігадовага мастака на яго вучняў у інстытуце і нават на творчасць жонкі — мастака Алы Хмялеўскай-Гумен. Інакш і не можа быць — радасная песня жыцця гучыць у яго акварэлях моцна і вольна.

Л. МАЛІНІНА.

СКАЗКА О ПЕРВОМ УДАРЕ

Министр обороны США Мелвин Лэйрд утверждает, будто Советский Союз, «несомненно», пытается добиться «способности нанести первый удар» по Соединенным Штатам. Министр ссылается на новые разведывательные оценки, а на память приходят старые сказки, которые рассказывали американцам и раньше.

В середине 50-х годов, например, американской общественности внушали, будто Советский Союз, согласно «обновленным разведывательным оценкам», строит армады бомбардировщиков с явным намерением внезапным налетом разбомбить Соединенные Штаты. Тогдашняя сказка получила название «Бомбардировочное отставание». С ее помощью Пентагону удалось разместить новые военные заказы, увеличить гонку вооружения.

Затем — с 1958 года — появилось так называемое «Ракетное отставание». Один из его авторов, журналист Джо-зеф Олсон, писал тогда, пытаясь запугать своих читателей: «В Пентагоне дрожат, когда говорят о ракетном отставании, имея в виду 1960—1964 годы. В этот период мы будем подвергаться смертельной опасности. Необходимо немедленно разместить массовые заказы на вооружение».

И снова Пентагон получил дополнительные миллиарды. Спустя десять лет история повторяется, только теперь сказка называется «Антиракетное отставание». И снова Джо-зеф Олсон пугает, заявляя, что последние шесть лет американское военное планирование опиралось на «фальшивые предположения». Спасти положение можно только с помощью новых массовых заказов на вооружение. На этот раз Пентагон требует дополнительных ассигнований на развертывание системы противоракетной обороны и на замену межконтинентальных баллистических ракет новыми, несущими несколько боеголовок. Ассигнования новые, способ их получения старый — путем взятия общественности «на испуг».

Этот способ бригадный генерал в отставке Хью Хестер описал еще в 1964 году: «Всякий раз, когда рассматриваются военные ассигнования, сообщают о появлении у побережья советских подводных лодок, обнаруживают новые советские бомбардировщики или ракеты. Организуется соответствующая «утечка информации» в прессу, и не дозревающего подвоха гражданина запугивают с тем, чтобы он соглашался, а часто чтобы он сам стал требовать увеличения ассигнований на национальную оборону».

Следующее обстоятельство подтверждает вывод, что мы имеем дело с новым изданием старой побасенки: о «способности нанести первый удар» заговорили только тогда, когда правительство почувствовало сопротивление требованиям Пентагона со стороны общественности и самого конгресса. До этого момента удобных «разведывательных оценок» за ненадобностью не появлялось.

Между прочим, президент США Ричард Никсон на пресс-конференции 14 марта отметил, как он выразился, «один интересный момент в отношении позиции советских вооруженных сил и советской дипломатии — они всегда мыслят категориями обороны. И если вы почитаете высказывания не только их политических, но и военных руководителей, то увидите, что упор делается на оборону». Зачем же пугать американцев угрозой советского «первого удара»?

С каждым повторением крика «Волк!», не сопровождающимся появлением волка, все меньше людей вздрагивают от страха. Многие расквашиваются в своем прежнем легковерии. В их числе — сенатор Стюарт Саймингтон, бывший министр авиации. «В свое время, — говорит он, — меня здорово надули. Меня обвели вокруг пальца в начале 50-х годов в деле с «бомбардировочным отставанием». И в конце 50-х годов в истории с «ракетным отставанием». Но теперь уж больше старого воробья на мякине не проведешь!»

Саймингтон прозрел, но его преемник на посту министра авиации Роберт Сименс следует прежним курсом и повторяет рассуждения министра обороны об «угрозе первого удара». Снова делается ставка на обман общественности во имя своеобразных интересов Пентагона по усилению гонки вооружений.

Г. ГЕРАСИМОВ,
политический обозреватель АПН.

ПЕРВЫМ ПРОХОДИТ МАЗ

Несмотря на тяжелые последствия израильской агрессии, в Объединенной Арабской Республике идет напряженная работа по развитию экономики, укреплению государственного сектора хозяйства. Советский Союз оказывает ОАР большую технико-экономическую помощь в строительстве заводов, учебных центров, освоении пустынных земель, в геологоразведочных работах.

Недавно мне довелось побывать на крупнейшей стройке республики — Асуанской плотине.

...В Асуане наступил летний сезон: теперь до конца ноября на солнце столбик ртуты не упадет ниже сорокаградусной отметки.

Но работа кипит, несмотря на зной. Недавно здесь произошло еще одно знаменательное событие: по гребню плотинной автомашины. Честь открытия нового пути была предоставлена украшенному цветами 25-тонному МАЗу. Автомобили Минского автозавода были главным транспортным средством строителей плотины, равной по объему семнадцати пирамидам Хеопса.

Итак, асуанский гигант достиг размеров, предусмотренных проектом. Длина высотной плотины составляет 3 тысячи 600 метров, ширина в основании — 980 метров, высота — 111 метров. А за ней раскинулся громадный водоем, названный озером «Наор» (Победа). Длина его — 500, а ширина — 11 километров. Пока оно наполнено до половины. Но недалеко день, когда вода поднимется до проектируемой отметки, когда крупнейшая стройка ОАР будет закончена полностью. Советский эксперт К. Симонов рассказал:

— Все идет по графику. Заканчиваются работы по укреплению ядра плотины, разворачиваются отделочные работы. Шесть агрегатов гидростанции дают промышленный ток. К ним присоединятся в этом году еще три турбины. Оставшиеся три — в процессе монтажа. Еще год — и Асуанский комплекс полностью войдет в строй.

А. ЕГОРИН,

СКУЛЬПТУРНЫ ПАРТРЕТ ПРАВАДЫРА

Видомы галандскі скульптар Фрыц Сігер прыступіў да работы над бюстам Ул. І. Леніна. Ён збіраецца скончыць сваю работу да 100-годдзя з дня нараджэння правадыра першай у свеце пралетарскай рэвалюцыі. Гэта яго другая работа над скульптурным увасабленнем вобраза Леніна. У 1919 годзе пад уражаннем падзей Вялікага Кастрычніка, не будучы яшчэ прафесіянальным скульптарам, Ф. Сігер

упершыню стварыў скульптурны партрэт правадыра.

Ф. Сігер — адзін са старэйшых скульптараў Нідэрландаў. Сын простага рабочага, ён прайшоў вялікі і нялёгкі жыццёвы шлях, быў тынкоўшчыкам, мулярам, супрацоўнікам рэкламнай фірмы. Ён параўнаўча пазна пачаў творчую работу, але яго самабытны і яркі талент хутка прынёс яму прызнанне. Цяпер рад скульптур Ф. Сігера

ўпрыгожвае вуліцы і паркі сталіцы Галандыі — Амстэрдама і іншых гарадоў.

Адной з апошніх значных работ Ф. Сігера з'яўляецца скульптурны партрэт Карла Маркса, высецаны з мармуру, які Сігер перадаў у дар савецкаму народу з выпадку 50-годдзя Вялікага Кастрычніка. Цяпер скульптурны партрэт Карла Маркса экспануецца ў музеі К. Маркса і Ф. Энгельса ў Маскве.

АНТЫФАШЫСТЫ ІДУЦЬ У БОЙ

(Працяг. Пачатак у №№ 17, 18).

Іван БЕЙДЗІН

На працягу гадзіны дзейнічалі без асаблівых перашкод, але за гэты час немцы падцягнулі падмацаванне і пачалі ўраганны кулямётны і мінамётны агонь. З'явіліся першыя раненыя і забітыя. Была дадзена каманда адыходзіць.

І ў гэты момант варожае куля трапіла мне ў нагу, перабіўшы косяк. На нейкі час я страціў прытомнасць. Калі прыйшоў у сябе, стаяла цішыня, ішоў густы снег. Спачатку я не хваляваўся, бо ведаў, што ні байцы нашай групы, ні тым больш партызаны ніколі не пакідалі забітых і раненых на полі бою. Але высветліць, хто не вярнуўся, можна было толькі на зборным пункце, размешчаным у трох кіламетрах ад месца бою. Там знаходзіліся і санітары, і наш транспарт. Раптам я пачуў крокі на палатне дарогі і нямецкую мову. Спачатку мне здалося, што гэта мае таварышы, але я памыліўся. Гэта былі фашысты. Сітуацыя оклалася сапраўды трагічнай. У аўтамаце не засталася ніводнага патрона, гранат таксама не было. Я паспрабаваў спаўзіць з насыпу, але не змог. Вырашыў прыкінуцца мёртвым. Каб не выдаць сябе стогнам, заціхнуў у рот пальчатку.

І вось трое фашыстаў параўняліся са мной. Адзін з іх, відаць, старэйшы, загадаў паглядзець, ці жывы я. Салдат ударыў мяне нагой, і паколькі я не падаваў ніякіх прыкмет жыцця, сказаў: «Дэр швайне хунд» (сабака мёртвы). Устанавіўшы такім чынам факт смерці, немцы вырашылі зняць з мяне валёнк і пачалі сцягваць іх. Боль аказаўся настолькі невыносным, што я не вытрымаў і ўскрыкнуў. Ад нечаканасці, што мёртвы закрычаў, фашысты адскочылі, і ў гэты час раздаліся дзве аўтаматныя чаргі.

Ну, думаю, канец. Аднак стралялі не фашысты, а мае таварышы Ганс Шэрхарт і Рудзі Бляйль. Яны даўно ўжо шукалі мяне. Удваіх яны дацягнулі мяне да зборнага пункта.

На гэты раз партызаны панеслі значныя страты — было многа забітых і каля 20 чалавек паранена. Паўстала пытанне, як пераправіць забітых і раненых праз шасэ.

Саней было толькі трое. На іх паклалі забітых і раненых. Аўтастраду перасеклі з боем, і праз дзве гадзіны зрабілі прывал у лясным лагерах, дзе ў цесных і сырых зямлянках хавалася ад акупантаў мясцовае насельніцтва. І хоць гэтыя людзі жылі ў неверагоднай беднасці і га-

лечы, яны аказалі раненым неабходную дапамогу. За некалькі мінут падрыхтавалі дзве самыя вялікія зямлянкі. З'явілася гарачая вада. Жанчыны дапамагалі перавязваць раненых. Аднекуль з'явілася малако, якога іх уласныя дзеці не бачылі многія месяцы.

Я быў апрануты ў нямецкую форму, каля мяне ляжаў Венцэль Лейс, і мы размаўлялі па-нямецку. Да мяне падыйшла жанчына з кубкам гарачага малака, падняла маю галаву і сказала: «Пі!» — «трынке». Камандзір узвона партызан, які знаходзіўся ў зямлянцы, паказаў на маю форму і сказаў: «Маці, табе не шкада малака для фашыста?» Жанчына паволі павярнулася да яго і ціха сказала: «Не, не шкада. Калі ён з вамі, значыць не фашыст». Нашы немцы былі вельмі здзіўлены гэтым простым, але поўным глыбокага сэнсу адказам старой жанчыны. Пазней яны даведаліся, што за месяц да гэтага фашысты забілі яе мужа-партызана, а два сыны і дачка гэтай жанчыны знаходзіцца ў Савецкай Арміі, і аб іх лёсе яна нічога не ведае два з паловай гады. Так у вялікіх і малых справах праяўляўся сапраўдны інтэрнацыяналізм савецкіх людзей.

У хуткім часе наш атрад злучыўся з наступачымі савецкімі войскамі. Першы вопыт удзелу немцаў антыфашыстаў у баях у тыле ворага аказаўся паспяховым. Наша група павялічылася на пяць чалавек. З гэтай пяцёркі трэба асабліва адзначыць аднаго — Вілі Гарбса, 19-гадовага сялянскага хлопца са Шлезвіг-Гальштэні. З яго атрымаўся выдатны баец і разведчык. Зараз Вілі з'яўляецца членам сельскагаспадарчага кааператыву ў раёне Котбуса.

Нашых байцоў адвялі на

(Працяг будзе).

Лені БЕРНЕР і Іван БЕЙДЗІН.
Здымак зроблен у час Вялікай Айчыннай вайны.

Хадакі

Апавяданне

Восенню восемнацатага года мае аднавяскоўцы паслалі да Леніна двух хадакоў. Наказ ім быў прасты — расказаць Ільічу пра сваё жыццё, параіцца, як лепш памагаць Савецкай уладзе. Была і яшчэ адна справа да Леніна і не менш важная. Да рэвалюцыі сяляне сабраліся пабудаваць новую царкву. Назнасілі цэглы, дошак. А цяпер не могуць ніяк рашыць, што рабіць з гэтымі матэрыяламі. Палова жыхароў сяла — у большасці моладзь, патрабуе будаваць не царкву, а школу. Астатнім давай царкву. Сяло падзялілася на два лагеры. Колькі разоў на сходзі збіраліся, спрачаліся, крычалі, а да згоды так і не прыйшлі. Вось хадакі і павінны былі спытаць у Леніна, што ж ім усё-такі будаваць: царкву ці школу.

Хадакамі выбралі Кірэя — семнаццацігадовага хлопца, самага пісьменнага ў сяле чалавека (скончыў аж чатыры класы), самага актыўнага змагара за школу, і дзеда Сцяпана, які ўзначаліў супрацьлеглы лагер.

Хадакі дабіраліся да Масквы дзён пяць. Дзед Сцяпан усё стараўся пераканаць Кірэя, каб той у Леніна маўчаў, не лез уперад і быў заадно з дзедам. А Кірэй спрабаваў сагітаваць дзеда на свой бок.

— Басурманін, антыхрыст, — лаўся дзед на ўпартага Кірэя.

Да Крамля дабраліся на шосты дзень. Прыйшлі ўзяць пропускі. Выдаваў іх ваенны чалавек з маўзерам. Дзед Сцяпан, увайшоўшы ў камендатуру, зняў шапку, пакланіўся. Зняў шапку і Кірэй. Ваенны зарагатаў.

— Што гэта вы, мужычкі, як перад панам кланяецеся, шапкі паздымалі. Паноў жа год як турнулі.

Кірэй, калі выйшлі за вароты, ускіпеў на дзеда:

— Ну і адсталы ж ты, дзед. Навошта ты зняў шапку ды яшчэ і пакланіўся?

— А ты, грамацей, чаму ж не падказаў?

— Каб больш не здымаў шапку, чуеш? Сораму з табой набярэцца.

Каля царквы прыпыніліся, дзед зноў зняў шапку і перахрысціўся.

— Зірні, антыхрыст, — штурхнуў ён Кірэя. — У Крамлі і то якія царквы. А ў нас? Спыханая, вась-вась рэвалюцыя. Ганьба!

У прыёмнай Леніна такіх, як нашы хадакі, сядзела яшчэ чалавек дзесяць. З розных губерняў паныхалі, і кожны са сваімі турботамі. Чакалі нядоўга. Сакратарка выклікала нашых сялянчых першымі. Дзед Сцяпан сунуў сваю торбу пад крэсла і папрасіў сакратарку:

— Вы ж тут, даражэнькая, паглядзіце за маім хатулём.

Усе, хто быў у прыёмнай, засмяяліся, а Кірэй ад сораму не ведаў, куды схаваць вочы.

Увайшлі ў кабінет. Нясмела спыніліся ля парога. Дзед, як і ў камендатуры, зняў шапку і пакланіўся. А Кірэй не стаў здымаць шапку. Хопіць сарамаціцца, адзін раз ужо трапіў праз дзедаву цемнату ў смех.

Уладзімір Ільіч выйшаў з-за стала, паздароўкаўся спачатку з дзедам, спытаў, як завуць яго, а потым падаў руку і Кірэю. Зірнуў у вочы хлопцу гэтак цікаўна-пранізліва, крыху схіліўшы на бок галаву, і сказаў з усмешкай:

— Таварыш, у кабінетеце цёпла. Не бойцеся, вушы не адмерзнуць, шапку можна і зняць.

— Басурманін ён у нас, хоць і грамацей, — сказаў дзед Сцяпан.

Кірэй схпіў з галавы шапку, пачырванеў, як гусіная лапа на морозе.

Усе потым уселіся ў крэслы і павялі гаворку пра справы, з-за якіх прыехалі ў Маскву. Ленін слухаў уважліва, пахваляў нашых аднасяльчан за збожжа, якое яны здалі дзяржаве, папрасіў перадаць ім падзяку за гэта. Пад канец загаварылі і пра царкву. Гаварылі адразу абодва — і дзед і Кірэй. Нават і там пасварыліся.

— Дзяцей можна вучыць і ў старой школе, — стаяў на сваім дзед. — На новую дзяржава дасць грошы.

— Якая ж то школа? — крычаў Кірэй. — Хата. На дзесяць вучняў.

— Можна і больш пасадзіць.

— Ты сам, дзед, невук, таму табе і школа не трэба.

— А ты вывучыўся, боўдзень. Не ведаеш нават, што ў людзях трэба шапку здымаць. — І, звярнуўшыся да Леніна, спытаў: — Вось ты, мілы чалавек, сам з якіх будзеш? З прааслаўных?

— Праваслаўны, дзядуля.

— А хрышчоны?

— Хрышчоны.

— І закон божы вучыў?

— Вучыў. Пяцёрку меў па закону божаму. — У прыжмурных вачах Уладзіміра Ільіча скакалі хітрыя смяшынікі.

— Чуеш, антыхрыст? — радасна штурхнуў дзед Кірэя. — А цябе, вісуса такога, бацюшка за валасы дзёр. Вучыць не хацеў боскае слова. У царкву не ходзіш...

Кірэй сядзеў разгублены, плюскоў вачыма, маўчаў. Нарэшце асмеліўся, спытаў у Леніна:

— Таварыш Ленін, але ж вы... няверуючы?

— Няверуючы. Атзіст. Бязбожнік. Тут мы з табой на адной платформе.

— І царква вам не трэба?

— Мне не трэба.

У Кірэя ўсмешка да вушэй

распаўзлася. Не ўтрымаўся, штурхнуў дзеда ў локаць:

— Чуў, дзед? Уладзімір Ільіч падсунуў бліжэй да хадакоў свой стул, сказаў:

— Вы пытаецеся ў мяне парад. Скажу. Будуйце школу і толькі школу. Трэба вучыць дзяцей. Усіх пасадзіце за парты. Адна з галоўных нашых задач — зрабіць усіх людзей пісьменнымі, адукаванымі.

— Усіх? — здзівіўся дзед.

— Абавязкова ўсіх. Вось вы, дзядуля, колькі маеце дзяцей?

— Шмат. Адных сыноў жанатых трое. Дзве замужнія і дзве незамужнія дачкі. А ўнукаў дык і не злічыш.

— Вось унукаў і трэба хутчэй пасадзіць за парты. Таму і неадкладна будуйце школу!

— А маліцца дзе? — не здаваўся дзед. — Як жа веруючым?

— Дык ёсць жа царква, — ускочыў Кірэй. — На твой век хопіць.

Доўга яшчэ Уладзімір Ільіч і Кірэй пераконвалі дзеда, пакуль той не згадзіўся, што трэба будаваць школу, а не царкву. Пад канец размовы дзед Сцяпан, супакоены, суцішаны, сказаў:

— Пераканалі вы мяне, Уладзімір Ільіч, згодзен з вамі. Мне б цяпер паперку, што быў у вас і вы за тое, каб у нас была школа новая. Бо мужыкі мне яшчэ не павераць.

— Гэта можна, — Ленін сеў за стол і, дыктуючы сам сабе, пачаў пісаць: «Дадзена грамадзянам сяла Капалічы Магілёўскай губерні Сцяпану Рыціку і Кірэю Васілевічу, што яны сапраўды былі ў мяне...»

Ленін трохі папісаў моўчкі, а потым зноў прадываў: «Са свайго боку раю сялянам Капаліч збудаваць замест царквы школу...»

— Так? — падняў ён ад стала галаву.

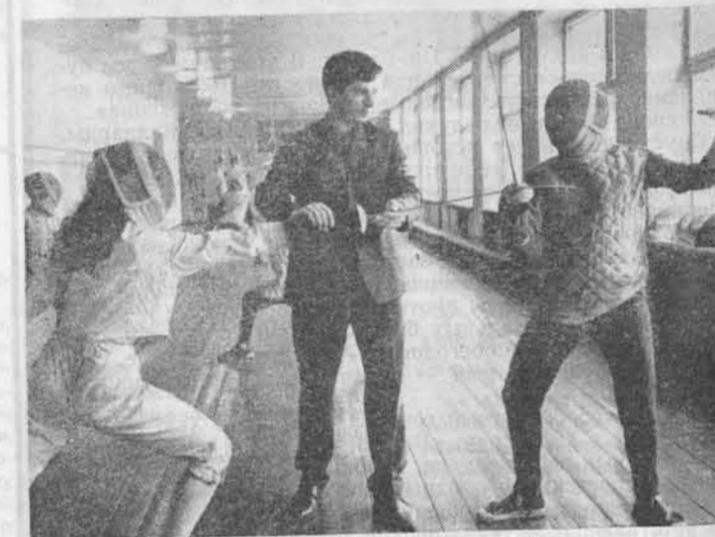
— Так, — згадзіўся дзед Сцяпан.

Ленін распісаўся і падаў паперку дзеду. Дзед склаў яе ў чатыры столкі, засунуў у кашалёк, а кашалёк схаваў ва ўнутраную кішэню світкі.

...Капалічцы зрабілі так, як раіў ім Ленін. Збудавалі школу, прасторную, цагляную, на сем класаў. Ужо ў наступную восень дзеці Капаліч і вакольных вёсак селі за парты. Былі там і дванаццаць унукаў Сцяпана Рыціка.

Праз некалькі год калгас пабудаваў і новы клуб. Загадчыкам яго прызначылі Кірэя. Дзед Сцяпан кожны вечар наведваўся ў клуб, чытаў там газеты, слухаў радыё, гуляў у шашкі з Кірэем. І ўсё расказваў моладзі, як ён хадзіў у Маскву да Леніна.

Расказаў ён і мне, аднаму са сваіх унукаў. Я вась і напісаў гэтае апавяданне.

Больш 800 школьнікаў Брэста наведваюць дзіцячую спартыўную школу. Нядаўна тут адкрыліся дзверы новай гімнастычнага і фехтвальнага залаў. Спецыяльнае памяшканне адведзена для юных шахматыстаў. Новы спартыўны комплекс — добры падарунак юным спартсменам.

НА ЗДЫМКАХ:

Заняткі юных шахматыстаў. Кіраўнік — кандыдат у майстры В. ШАПІРА.

Зала для заняткаў фехтвальшчыкаў. У цэнтры — трэнер майстар спорту В. САННІКАЎ.

У новай гімнастычнай зале.

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ ГУМАР

СПЫТАЎСЯ...

!шоў па дарозе гарадскі паніч, а следам маладая сялянка вяла кабылу і весела спявала.

— Мабыць, цябе нехта пацалаваў, што ты такая вясёлая! — пытае паніч.

— А што, ад пацалункаў робіцца вясёлей!

— Яшчэ як, — адказвае паніч. — Асабліва калі «ён» пацалуе «яе».

— Ну, дык пацалуйце маю кабылу, а то яна нешта вельмі сумная.

УДЗЯЧНАСЦЬ

Адвакат выйграў цяжкі працэс. Кліент дзякуе яму за добры паварот справы:

— Пан адвакат! Як мне выказаць сваю ўдзячнасць! Чым я магу вас аддзячыць?

— Аб чым тут гаварыць, васпане, — адказвае адвакат. — З таго часу, як прыдумалі грошы, такіх пытанняў не задаюць.

БЕДНАЯ БАБУЛЬКА

— Ты чаго, бабулька, плачаш!

— Як жа мне, галубок, не плакаць. У царкве казалі, што на тым свеце «будзе плач і скрыгат зубоўны». А чым я буду скрыгатаць, калі ў мяне ніводнага зуба!

НА ЭКЗАМЕНЕ

Прафесар пытаецца ў студэнта:

— Чаго вы так хвалюецеся! Баіцеся маіх пытанняў ці што!

— Не, пан прафесар, баюся сваіх адказаў.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС: МІНСК, ЛЕНІНСКІ ПРАСПЕКТ, 77.

ТЭЛЕФОНЫ: 6-19-31, 6-97-92, 6-18-88, 3-15-15.

Лясное дзіва.

Фотаэцюд М. Амельчанкі.